

KOULUSANASTO / SŁOWNICTWO SZKOLNE

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA /

PORANNE I POPOŁUDNIOWE ZAJĘCIA ŚWIETLICOWE

Zajęcia świetlicowe to odpłatne zajęcia organizowane przed lekcjami lub po lekcjach. W zajęciach mogą uczestniczyć uczniowie klas 1. i 2. oraz uczniowie objęci specjalnym programem wsparcia.

ALKUOPETUS / NAUCZANIE POCZĄTKOWE

Nauczanie początkowe to nauczanie w klasach 1. i 2.

ERITYISOPETUS / NAUCZANIE DYDAKTYCZNO-WYRÓWNAWCZE

Nauczanie wyrównawcze jest skierowane do uczniów, którzy mają trudności w uczeniu lub w uczęszczaniu do szkoły.

ESIOPETUS / NAUCZANIE W 'ZERÓWCE'

Dziecko uczęszcza do 'zerówki' przed rozpoczęciem nauki w szkole podstawowej. Nauczanie w zerówce jest bezpłatne.

HUOLTAJA / OPIEKUN

Opiekun to osoba odpowiadająca za wychowanie dziecka, zwykle jest to matka i/lub ojciec dziecka.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT / REGULAMIN SZKOLNY

Regulamin szkolny określa zasady postępowania w szkole w celu zapewnienia bezpiecznych, spokojnych oraz przyjaznych warunków do pracy i nauki.

KIELIOHJELMA / OFERTA JĘZYKOWA

Oferta językowa danej szkoły oznacza wybór języków nauczanych w danej szkole lub gminie.

KIVA KOULU -OHJELMA / PROGRAM FAJNA SZKOŁA

Program FaJna Szkoła jest programem szkolnym, którego celem jest zmniejszenie oraz przeciwdziałanie występowania zjawiska dokuczania w szkole.

KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ / WSPÓŁPRACA POMIĘDZY SZKOŁĄ A DOMEM

Współpraca pomiędzy szkołą a domem oznacza wspólną działalność nauczycieli oraz uczniów mającą na celu ich dobro. Dobra współpraca zawsze sprzyja uczniowi. W szkole działa także Rada Rodziców, która wspiera współpracę pomiędzy domem a szkołą.

KOULUKIUSAAMINEN / DOKUCZANIE W SZKOLE

Dokuczanie w szkole to celowe i powtarzające się agresywne zachowanie wobec tego samego ucznia. Dokuczania w szkole nie można akceptować i należy zawsze w nie ingerować.

KOULUKULJETUS / DOWÓZ DO SZKOŁY

Jeżeli droga do szkoły ucznia uczęszczającego do zerówki, szkoły podstawowej lub uczestniczącego w kształceniu dodatkowym wynosi ponad 5 kilometrów, uczeń ma prawo do darmowego dowozu do szkoły.

Uczeń ma prawo do darmowego dowożenia do szkoły także wtedy, jeżeli droga do szkoły ze względu na wiek ucznia lub inne warunki jest zbyt trudna, męcząca lub niebezpieczna.

KOULUKURAATTORI / PEDAGOG SOCJALNY

Praca pedagoga socjalnego polega na dbaniu o dobro społeczne ucznia oraz wspieranie jego uczęszczania do szkoły zwłaszcza w trudnych sytuacjach życiowych.

KOULUN KERHOTOIMINTA / ZAJĘCIA KÓŁEK ZAINTERESOWAŃ

Kółka zainteresowań to organizowane przez szkołę nieobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne.

KOULUNKÄYNNINOHJAAJA / ASYSTENT SZKOLNY

Asystent szkolny to osoba pracująca w szkole, która pomaga uczniom i nauczycielom podczas zajęć szkolnych.

KOULUPSYKOLOGI / PSYCHOLOG SZKOLNY

Zadaniem psychologa szkolnego jest dbanie o dobro, rozwój, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych oraz naukę uczniów i młodzieży szkolnej.

KOULURUOKAILU / POSIŁKI SZKOLNE

Uczeń ma prawo do darmowego posiłku w szkole podczas dnia szkolnego. Podczas posiłku uczniom przekazuje się także zasady związane ze zdrowym odżywianiem oraz odpowiednim zachowaniem przy stole.

KOULUTERVEYDENHUOLTO / OPIEKA ZDROWOTNA W SZKOLE

Szkolna opieka zdrowotna to świadczenia mające na celu dbanie o opiekę zdrowotną społeczności szkolnej, monitorowanie, ocenę oraz wspieranie zdrowia i zdrowego rozwoju dzieci i młodzieży. Opieka zdrowotna obejmuje również opiekę dentystyczną. W szkole może pracować pielęgniarka lub lekarz szkolny lub też opieka może być zorganizowana w lokalnych ośrodkach zdrowia.

KURINPITO / DYSCYPLINA

Uczeń może zostać ukarany, jeżeli zachowuje się niezgodnie z prawem oświatowym lub regulaminem szkolnym. Kara jest określona w prawie o szkolnictwie podstawowym.

KURSSIMUOTOISUUS / ZAJĘCIA PROWADZONE W FORMIE KURSÓW

Zajęcia prowadzone w formie kursów oznaczają podzielenie podstawy programowej przedmiotów na kursy. Zwykle w roku szkolnym organizuje się 4 -6 kursów z każdego przedmiotu.

LASTENSUOJELUN ILMOITUSVELVOLLISUUS / OBOWIĄZEK ZGŁASZANIA W CELU OCHRONY DZIECKA

Osoby pracujące w placówce dydaktycznej mają obowiązek działania na rzecz ochrony dzieci. Osoby te, nie zważając na zasady tajemnicy zawodowej, muszą niezwłocznie zgłosić gminnemu organowi odpowiedzialnemu za opiekę społeczną, jeżeli dowiedzą się lub zauważą, że konieczne jest wyjaśnienie potrzeby ochrony dzieci ze względu na zaniedbania w opiece, warunki zagrażające jego rozwojowi lub wynikające z jego własnego zachowania.

LEIRIKOULU / ZIELONA SZKOŁA

Zielona szkoła to forma realizacji programu nauczania szkolnego organizowanego poza szkołą. Odpowiedzialność za organizację zielonej szkoły ponosi szkoła; rodzice mogą uczestniczyć w jej planowaniu.

LISÄOPETUS / NAUCZANIE DODATKOWE

Nauczanie dodatkowe oznacza kształcenie ucznia, który otrzymał świadectwo ukończenia szkoły podstawowej. Uczestnictwo w nauczaniu dodatkowym jest dobrowolne.

LUKUVUOSI / ROK SZKOLNY

Rok szkolny rozpoczyna się z dniem 1 sierpnia, kończy z dniem 31 lipca. Datę rozpoczęcia zajęć szkolnych oraz czas wakacyjny ustala gmina. Rok szkolny dzieli się na dwa semestry: jesienny i wiosenny. Rok szkolny liczy 190 dni zajęć szkolnych.

LUOKANOHIJAJA / WYCHOWAWCA KLASY

W klasach 7.-9. jeden z nauczycieli nauczający w danej klasie pełni funkcję wychowawcy klasy. Wychowawca klasy zajmuje się bieżącymi sprawami związanymi z uczęszczaniem do szkoły np. nadzorowaniem nieobecności oraz kontaktem z rodzicami.

LUOKKARETKI / WYCIECZKA KLASOWA

Wycieczka klasowa to wycieczka lub wyjazd organizowany przez uczniów i / lub rodziców. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za organizację wycieczki (por. z wycieczka szkolną).

LÄHIKOULU / NAJBLIŻSZA SZKOŁA

Gmina wyznacza najbliższą szkołę ucznia. Najbliższa szkoła to szkoła znajdująca się blisko miejsca zamieszkania ucznia i do której droga jest bezpieczna.

MAI-OPETTAJA / NAUCZYCIEL MAI (JĘZYKA OJCZYSTEGO UCZNIĄ)

Nauczyciel języka ojczystego w szkole podstawowej (1.-9.)

OMO-OPETTAJA / OMO-NAUCZYCIEL

Nauczyciel, który naucza przedmioty szkolne w języku ojczystym ucznia.

OPETUKSEN ERIYTTÄMINEN / PODZIAŁ NAUCZANIA

Nauczyciel dokonuje podziału w nauczaniu według potrzeb nauczanej grupy lub indywidualnych uwarunkowań uczniów. Podział nauczania ma na celu stworzenie optymalnych warunków do uczenia się.

OPETUKSEN PAINOTTAMINEN / PROFILOWANIE NAUCZANIA

Szkoły mogą stworzyć profile rozszerzające w nauczaniu na przykład takich przedmiotów jak muzyka, przedmioty plastyczne, przyrodnicze czy edukacji medialnej.

OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN / INDYWIDUALIZACJA NAUCZANIA

Jeżeli uczeń ma trudności w nauce, materiał nauczania można dostosować w taki sposób, aby umożliwić uczniowi naukę.

OPETUSSUUNNITELMA / PROGRAM NAUCZANIA

Program nauczania to dokument, który określa treść, czas i sposób nauczania w szkole. Programu nauczania należy przestrzegać. Rodzice mogą uczestniczyć w pracach rozwojowych nad programem nauczania.

OPINTO-OHJELMA / PROGRAM NAUKI

W programie nauki są określone nauczane przedmioty i grupy przedmiotów, których uczeń ma się nauczyć.

OPINTORETKI / WYCIECZKA SZKOLNA (DYDAKTYCZNA)

Wycieczka szkolna to zaplanowana w programie szkolnym wycieczka, która odbywa się w czasie zajęć szkolnych i której celem jest pogłębianie i uzupełnianie nabytej wiedzy. Za jej organizację odpowiedzialność ponosi szkoła - podczas wycieczki wymagana jest obecność nauczyciela. Rodzice mogą uczestniczyć w organizacji oraz realizacji wycieczki.

OPPILAAAN ARVIINTI / OCENIANIE UCZNIĄ

Ocenianie ucznia dzieli się na ocenianie bieżące (wspierające) oraz ocenianie końcowe (sumujące). Celem oceniania bieżącego jest informowanie ucznia o jego osiągnięciach i postępach w nauce i rozwoju. Dzięki niemu także rodzice mają możliwość śledzenia edukacji swoich dzieci. Ocenianie wspierające to zarówno ustna jak i pisemna ocena ucznia oraz świadectwa. Zadaniem oceniania końcowego jest podsumowanie osiągniętych celów określonych w treściach nauczania danego

przedmiotu po ukończeniu szkoły podstawowej.

OPO = OPPILAAANOHJAAJA /

SZKOLNY DORADCA EDUKACYJNO - ZAWODOWY

Szkolny doradca edukacyjno-zawodowy prowadzi zarówno indywidualne jak i grupowe konsultacje dla uczniów szkół podstawowych.

OPPILAAANOHJAUS /

SZKOLNE DORADZTWO ZAWODOWE - EDUKACYJNE

Zadaniem doradztwa zawodowego jest wspieranie uczniów w rozwoju ich predyspozycji edukacyjnych, jak również pomoc w świadomym wyborze kierunku dalszego kształcenia w szkole ponadgimnazjalnej.

OPPILASHUOLTO /

OKREŚLENIE POTRZEB EDUKACYJNYCH UCZNIĄ

Plan działań wspierających indywidualne potrzeby ucznia. Określenie potrzeb edukacyjnych ucznia to działalność, która ma na celu wspieranie ucznia w nauce, dbanie o jego zdrowie psychofizyczne oraz o jego dobro społeczne.

OPPILASKUNTA / SAMORZĄD SZKOLNY

Uczniowie szkoły tworzą samorząd szkolny, który ma własny zarząd. Samorząd szkolny uczestniczy w planowaniu oraz organizacji życia szkolnego oraz rozwijaniu współpracy. Zadania samorządu polegają na angażowaniu uczniów do wzajemnej współpracy, dążeniu do poprawienia statusu uczniów i atmosfery w szkole oraz rozwijaniu zajęć dodatkowych i odpowiedzialności za dbanie o realizację wspólnych spraw.

OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI / WSPIERANIE NAUKI I UCZĘSZCZANIA DO SZKOŁY

Uczeń ma prawo do otrzymania wystarczającego wsparcia w rozwoju i uczeniu się w momencie pojawienia się takiej potrzeby. Wsparcie skierowane do ucznia powinno być elastyczne, długofalowo zaplanowane i dostosowane do zmieniających się potrzeb. Istnieją trzy poziomy wsparcia: ogólny, intensywny oraz specjalny. Należy poinformować ucznia o podjętym wsparciu oraz możliwości wyrażenia swojej opinii na jego temat udzielania.

OPPIMISSUUNNITELMA / ZINDYWIDUALIZOWANY PLAN UCZENIA SIĘ

Zindywidualizowany plan uczenia się to indywidualny plan sporządzony w celu wspomagania procesów uczenia się ucznia i jego chodzenia do szkoły. W razie potrzeby plan ten uwzględnia organizację nauczania oraz wsparcie dostosowane do potrzeb ucznia.

OPPIMISTAVOITTEET / CELE UCZENIA SIĘ

Cele uczenia się to dążenia w uczeniu się. Cele te mogą dotyczyć ogólnie kształcenia podstawowego lub szczególnie jakiegoś przedmiotu.

OPPIMÄÄRÄ / PODSTAWA PROGRAMOWA (TREŚĆ NAUCZANIA)

Każdy przedmiot szkolny ma określoną podstawę programową. Podstawa programowa w szkole podstawowej jest przewidziana do opanowania przez uczniów w przeciągu dziewięciu lat. Program nauczania zawiera cele i treści realizacji podstawy programowej poszczególnych przedmiotów lub całości dydaktycznych.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN / INDYWIDUALIZACJA TREŚCI NAUCZANIA

Celem każdego ucznia jest nauka według ogólnej podstawy programowej. Jeżeli uczeń, pomimo wsparcia nie osiąga celów ujętych w podstawie programowej, treści nauczania jednego lub kilku przedmiotów można zindywidualizować.

OPPVELVOLLISUUS / OBOWIĄZEK SZKOLNY

Obowiązek szkolny rozpoczyna się w roku szkolnym, w którym dziecko kończy siedem lat, a kończy się z chwilą, kiedy program treści nauczania został zrealizowany lub kiedy od jego rozpoczęcia upłynęło 10 lat. Obowiązkiem opiekuna jest dbanie o wypełnienie przez dziecko obowiązku szkolnego.

PERUSOPETUS / SZKOŁA PODSTAWOWA

Nauczanie w szkole podstawowej obejmuje kształcenie w klasach 1-9. Nauczanie może też być przeprowadzone w domu ucznia, na uniwersytetach ludowych, w liceach dla dorosłych lub innych instytucjach szkolnych, które są do tego upoważnione.

PIDENNETTY OPPVELVOLLISUUS / PRZEDŁUŻONY OBOWIĄZEK SZKOLNY

Jeżeli ze względu na niepełnosprawność lub chorobę ucznia, cele kształcenia w szkole podstawowej nie mogą zostać osiągnięte w okresie dziewięciu lat, obowiązek szkolny może rozpocząć się o rok wcześniej niż przewiduje to prawo o szkolnictwie podstawowym i trwać jedenaście lat.

PIENRYHMÄOPETUS / NAUCZANIE W MAŁYCH GRUPACH

Nauczanie można zorganizować w małych grupach uwzględniając potrzeby i możliwości uczniów.

REISSUVIHKO / WILMA DZIENNICZEK UCZNIA E -DZIENNICZEK (WILMA)

Dzienniczek to zeszyt, który uczeń ma przy sobie i za pomocą którego rodzice i nauczyciele mogą przysyłać sobie wiadomości. Dzienniczek może też być w formie elektronicznej (Wilma). Wilma to najważniejsza forma utrzymywania kontaktu pomiędzy szkołą a domem.

TET / PRAKTYKI ZAWODOWE

Praktyki mają na celu zapoznanie uczniów z życiem zawodowym. Zadaniem organizacji praktyk jest stworzenie podstaw wyboru dalszej edukacji i przyszłego zawodu oraz zwiększenie szacunku do pracy.

TODISTUKSET / ŚWIADECTWA

Świadectwa wystawiane w nauczaniu podstawowym to świadectwo ukończenia danej klasy, świadectwo semestralne, świadectwo odejścia ze szkoły lub świadectwo końcowe. Uczeń powinien otrzymać świadectwo na koniec roku szkolnego. Świadectwo odejścia ze szkoły jest wydawane uczniowi, który zmienia szkołę, przerywa edukację podstawową lub który nie wypełnił obowiązku szkolnego w terminie. Świadectwo ukończenia szkoły wydaje się uczniowi, który ukończył edukację podstawową z wynikiem pozytywnym.

TUKIOPETUS / ZAJĘCIA WYRÓWNAWCZE

Zajęcia wyrównawcze to zajęcia przeznaczone dla uczniów, którzy mają tymczasowe zaległości lub braki w nauce lub którzy z jakiegoś powodu potrzebują krótkotrwałej pomocy w uczeniu się. Zajęcia wyrównawcze należy rozpocząć z chwilą spostrzeżenia trudności w uczeniu się.

TURVALLISUUS / BEZPIECZEŃSTWO

W szkole powinny znajdować się plany oraz instrukcje dotyczące zasad bezpieczeństwa, dróg ewakuacyjnych i ochrony pracy. Szkoła musi się upewnić, że wszyscy pracownicy szkoły, uczniowie oraz rodzice znają treści tych planów oraz instrukcji.

VANHEMPAINYHDISTYS / RADA RODZICÓW

Rada Rodziców to powoływana przez rodziców rada, której działalność polega na wzajemnej współpracy opiekunów, uczniów, nauczycieli oraz personelu szkolnego.

VALMISTAVA OPETUS (VALMO) / NAUCZANIE PRZYGOTOWAWCZE (VALMO)

Nauczanie przygotowawcze to nauczanie skierowane do 6-latków oraz uczniów-imigrantów objętych obowiązkiem szkolnym. Celem tego nauczania jest polepszenie gotowości ucznia do podjęcia lub kontynuowania nauki w szkole podstawowej.

WILMA / E-DZIENNIK WILMA

Wilma to szkolny kanał informacyjny, poprzez który uczeń oraz jego opiekun mają dostęp do informacji dotyczących m.in. ocen, nieobecności oraz aktywności na lekcjach.

VÄLITUNTI / PRZERWA MIĘDZYLEKCYJNA

Przerwa szkolna to przerwa pomiędzy lekcjami.

YHTEISHAKU / ZBIOROWA REKRUTACJA DO SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Rekrutacja szkolna to ogólnonarodowy system rekrutacji do szkół ponadpodstawowych po zakończeniu edukacji w szkole podstawowej (po ukończeniu 9. klasy).

YTE / POZIOMY WSPIERANIA UCZNIÓW

Wyróżnia się trzy poziomy wsparcia uczniów: ogólny (Y), intensywny (T) oraz specjalny (E).

